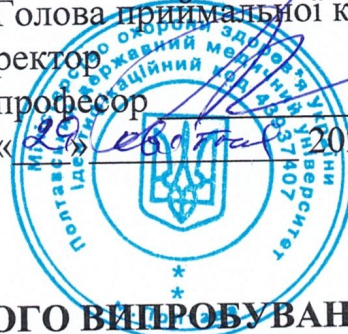

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор
професор

Вячеслав ЖДАН
«20» лютого 2026 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)
«Нормальна анатомія»

для вступників до аспірантури
галузі знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
за спеціальністю I2 «Медицина»

Полтава – 2026

Програма вступного випробування «Нормальна анатомія» для вступників до
аспірантури галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
за спеціальністю І2 «Медицина»

«29» квітня 2026 року – 9 с.

Розробники:

І. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

С.М.Білаш – д.мед.н., професор, завідувач кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. Вступний іспит (співбесіда) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу на здобуття третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), що передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника зі спеціальності, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника.

1.5. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту / співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит / співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності складає 0,2 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-бальною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми

21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50,999	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності

1. Історія розвитку анатомічної науки. Зміст і задачі предмету нормальної анатомії.
2. Класифікація методів анатомічних досліджень.
3. Топографічна анатомія соскоподібної ділянки. Трепанаційний трикутник Шипо.
4. Топографічна анатомія лобово-тім'яно-потиличної ділянки. Межі, пошарова будова, кровопостачання, іннервація, лімфовідтік. Клітковини простори.
5. Топографічна анатомія скроневої ділянки. Межі, пошарова будова, кровопостачання, іннервація, лімфовідтік.
6. Топографічна анатомія привушно-жувальної ділянки.
7. Топографічна анатомія глибокої ділянки лиця.
8. Топографічна анатомія щічної ділянки лиця.
9. Артеріальне кровопостачання лицевого відділу голови.
10. Венозні системи черепно-мозкового та лицевого відділів голови, їхній зв'язок.
11. Топографічна анатомія фасцій та клітковинних просторів шії.
12. Топографічна анатомія щитоподібної залози.
13. Топографічна анатомія гортані.
14. Топографічна анатомія молочної залози.
15. Топографічна анатомія серця.
16. Топографічна анатомія легень.
17. Топографічна анатомія передньої черевної стінки.
18. Топографічна анатомія пахвинного каналу. Статеві особливості пахвинного каналу та його вмісту.
19. Топографічна анатомія очеревини. Хід очеревини. Канали і сумки, їх практичне значення.
20. Топографічна анатомія шлунка.
21. Топографічна анатомія печінки.
22. Топографічна анатомія жовчного міхура та жовчних проток.
23. Топографічна анатомія підшлункової залози.
24. Топографічна анатомія тонкої кишки. Меккелів дивертикул.
25. Топографічна анатомія товстої кишки.
26. Топографічна анатомія поперекової ділянки.
27. Топографічна анатомія нирки.
28. Топографічна анатомія сечоводів.
29. Топографічна анатомія фасцій і клітковинних просторів тазу.
30. Топографічна анатомія прямої кишки.
31. Топографічна анатомія матки.
32. Топографічна анатомія хребта.
33. Топографічна анатомія лопаткової ділянки.
34. Топографічна анатомія пахвової ділянки /пахвової ямки/.
35. Топографічна анатомія передньої поверхні передпліччя.
36. Топографічна анатомія долонної поверхні кисті.
37. Топографічна анатомія сідничної ділянки.
38. Топографічна анатомія передньої ділянки стегна.
39. Топографічна анатомія підколінної ямки.

40. Топографічна анатомія передньої ділянки гомілки.
41. Топографічна анатомія задньої ділянки гомілки.
42. Топографічна анатомія ділянки стопи.

Рекомендована література

Основна:

1. Анатомія людини: підручник у 3-х т. Т.3 / А.С.Головацький, В.Г.Черкасов, М.Р. Сапін [та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2015. – 376 с.
2. Анатомія людини : підручник у 3-х т. Т.2 / А.С.Головацький, В.Г.Черкасов, М.Р. Сапін [та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2015. – 456 с.
3. Анатомія людини: підручник у 3-х т. Т.1 / А.С.Головацький, В.Г.Черкасов, М.Р. Сапін [та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2015. – 368 с.
4. Шапаренко П.П. Анатомія людини: У 2 томах / П.П.Шапаренко, Л.П.Смольський. – К.: Здоров'я, 2003. – Т. 1. – 376 с.
5. Шапаренко П.П. Анатомія людини: У 2 томах / П.П.Шапаренко, Л.П.Смольський. – К.: Здоров'я, 2005. – Т. 1. – 372 с.
6. Анатомія людини / [Ковешніков В.Г., Бобрик І.І., Головацький А.С. та ін.]; за ред. В.Г.Ковешнікова – Луганськ: Віртуальна реальність, 2008. – Т.3. – 400 с.
7. Білаш С.М. Клінічна анатомія і оперативна хірургія з особливостями дитячого віку / С.М.Білаш, І.В.Ксьонз, М.М.Коптев [та інш.]. – Одеса, 2022. – 444 с.
8. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. Том 1; за ред. В.І.Півторака, О.Б.Кобзаря. – Вінниця: Нова книга, 2021. – 568 с.
9. Оперативна хірургія і топографічна анатомія голови та шиї; за ред. В.І.Півторака, О.М.Проніної. – Вінниця, 2016. – 312 с.

Допоміжна:

- 1 Оперативна хірургія і топографічна анатомія; за ред. М.С.Скрипнікова. — К Вища школа, 2000. — 502 с.
- 2 Кульчицький К.І. Оперативна хірургія і топографічна анатомія / За ред. К.І. Кульчицького. - К., 1994.
- 3 Бурих М.П. Топографічний підхід до вивчення тіла людини / М.П. Бурих. - Харків, 2005. - 303 с.
- 4 Золотко Ю.А. Атлас топографической анатомии человека / Ю.А. Золотко. - М., 1978.
- 5 В.Ф.Вільховий, М.С.Скрипніков, В.І.Шепітько, І.Р.Кенс. Атлас хірургічної анатомії кровоносних судин голови та шиї. Київ, Вища школа, 1998.
- 6 Gray's anatomy. London, 1994.
- 7 Me Graw, Arnold's Atlas of muscle and Musculocutaneous Flaps Head and Neck Reconstruction. Norfolk, Virginia, 1988.
- 8 Atlas of Human Anatomy. Frank H.Netter, M.D. East Hannover, New Jersey,

1990.

9 Clinical Anatomy. R.Shell. Boston, New York, Toronto, London, 1996

10 Pemberton L.B. Workbook of Surgical Anatomy / L.B. Pemberton. - 1990.

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від «29» квітня 2026 року, протокол № 4